

El CC, l'origen cristià del pujolisme

El 20 d'abril de 1955, l'antropòleg i escriptor Raimon Galí enllestia la redacció d'una ponència que es va convertir en l'acta fundacional del Crist Catalunya (CC). Aquest grup, en el qual destacava la figura de Jordi Pujol, va ser una plataforma molt diversa a partir de la qual, anys després, va néixer Convergència Democràtica de Catalunya.

Des de les acaballes del anys quaranta, a causa de l'efectiva repressió exercida per l'aparell policíac franquista i per l'adversa evolució de la política internacional, l'oposició democràtica havia anat quedant reduïda a la mínima expressió. L'hivern del 1953-54, sota el patrocini de l'abat Aureli Maria Escarré, tingueren lloc als locals de l'abadia de Montserrat un seguit de reunions entre dirigents de moviments eclesials a fi de constituir una plataforma estable de caràcter parapolític que els agrupés. Aquestes reunions culminaren la tardor del 1955 amb la formació del grup Crist Catalunya (CC).

La redacció del seu programa es va encarregar a Raimon Galí, militar republicà que havia tornat a Catalunya després de viure exiliat a Mèxic. Galí redactà el document "Problemes de la nostra generació, problemes del nostre temps", que, el 20 d'abril del 1955, es convertí en la ponència fundacional del CC. Es tractava d'un treball influït per la ideologia de la revista *Quaderns de l'Exili* —que havia aparegut a Mèxic en la dècada dels quaranta—, el doctor Cardó, Charles Péguy, etc. Davant les dues sigles del grup, Galí posava l'accent en la primera (Crist) perquè entenia que "la conquesta d'un veritable estil cristià col·lectiu a l'altura dels nostres temps ens donaria unes llums decisives per resoldre els problemes que planteja la fidelitat a la segona C [Catalunya]". Així mateix, Galí afirmava que no es podia parlar dels problemes del temps present sense tenir en compte el fet que els catalans —que havien combatut

durant la Guerra Civil en bàndols oposats— com a col·lectivitat havien perdut la guerra, i que sols es podria reconstruir el país si eren capaços d'arribar a la reconciliació nacional: "Saber i sentir que som solidaris tots d'aquest desastre."

La constitució definitiva del CC tingué lloc a Barcelona l'estiu del 1956. Es pretenia que arrelés entre la petita burgesia i, en la terminologia de Galí, volia ser una "escola de caps". S'estructurà en dos nivells: els cercles orgànics i els d'influència. Els primers es dividiren en dues branques: la de comarques, dirigida per Jordi Pujol, i la social, dirigida per Xavier Muñoz. La Unió Democràtica de Catalunya (UDC) mirava amb simpatia el CC i intentà integrar-lo als seus rengles, però les gestions que dugueren a terme els seus dirigents amb Raimon Galí fracassaren del tot.

Fer país, fer política. El CC, com a col·lectiu, no podia actuar en política; tanmateix, Jordi Pujol havia aplegat al seu entorn elements del CC i de l'Acadèmia de la Llengua Catalana —grup cultural que funcionava als locals de les Congregacions Marianes— i s'havien constituït com a grup d'acció. El col·lectiu pujolista desencadenà des de l'octubre del 1959 una intensa campanya contra el director de *La Vanguardia Española* de Barcelona, Luis Martínez de Galinsoga, arran dels greus insults que havia proferit a la parròquia de Sant Ildefons de Barcelona contra el rector, els feligresos i els catalans perquè en una missa l'homilia fou pronunciada en català i no en espa-

Raimon Galí és fill de l'il·lustre historiador i estret col·laborador de Prat de la Riba, Alexandre Galí. En acabar la Guerra Civil es va exiliar a Mèxic, des d'on, en companyia de Joan Sales, va impulsar la revista *Quaderns de l'Exili*. Va tornar a Catalunya el 1948.

nyol. La campanya, a la qual se sumaren altres organitzacions, abastà tal volada que determinà El Pardo a cessar Galinsoga el febrer del 1960. Encoratjat per aquest èxit i davant la visita que Franco havia de fer a Barcelona el maig del 1960, el grup pujolista decidí manifestar el rebuig a la seva presència, i amb aquesta finalitat distribuï un full volant –provinent de la ploma de Pujol–, titulat “Us presentem el general Franco”. Més endavant, arran dels fets del Palau de la Música, Pujol fou detingut i va confessar sota tortura que era l'autor del full contra Franco i que estava al darrere de la campanya contra Galinsoga. Juntament amb l'impressor Francesc Pizón, fou sotmès a un consell de guerra i condemnat a set anys de presó. La condemna de Pujol era un fet insòlit, ja que era la primera vegada que durant el franquisme a Catalunya es condemnava per motius polítics un catòlic de la burgesia. Aquest fet tingué diverses conseqüències, entre les quals el distanciament definitiu de molts catòlics de la dictadura i la conversió de Pujol en un símbol del país.

Amb l'ascens d'Antoni Pérez –exmilitant de les Juventudes Libertàries– a la direcció de la branca social del CC, aquest va començar un procés de transformació. Coincidint amb l'empresonament de Pujol a Torrero (Saragossa) i l'allunyament de Galí, el 1962 tingué lloc una reunió a Tiana (Maresme) en la qual el CC aprovà un nou text ideològic. Es renunciava als principis religiosos i la qüestió nacional catalana deixava d'ésser una preocupació de primer ordre. El 1964 el CC es va convertir en el partit Força Socialista Federal. Ni Pujol ni la majoria dels membres de la branca de comarques acceptaren la nova orientació del grup, i per això se'n mantingueren al marge. En sortir de la presó, Pujol inicià un nou tipus d'activitat: “fer país”. Es tractava de materialitzar la seva doctrina nacionalista plasmada en les obres *Fer poble, fer Catalunya* (1958) i *Construir Catalunya* (1964-1965). En la direcció de “fer país” impulsà la creació de Banca Catalana (1959) i del Centre d'Informació, Recerca i Promoció (CIRP), que dugué a terme un gran nombre d'acti-

tats: posada en marxa de la Institució Pedagògica Rosa Sensat, finançament de diccionaris en català, suport a la discogràfica EDIGSA i a revistes com *Oriflamma*, etc. D'aquesta manera Pujol havia aconseguit esdevenir el dirigent d'un moviment catalanista que havia superat els estrets límits del catolicisme preconitzat pel CC galinià.

L'esgotament del règim franquista mogué un grup de persones que treballaven a l'entorn de Jordi Pujol a reunir-se per analitzar la situació política a Catalunya i l'estat espanyol, i iniciar els tràmits necessaris per a la constitució d'una formació política amb la qual poguessin enfrontar el nou període que s'obriria amb la imminent mort del dictador. A aquesta gent se sumà UDC, cristians provinents del cooperativisme i professionals liberals. El 17 de novembre del 1974 es van reunir clandestinament a Montserrat un centenar de persones que van fundar el moviment de centreesquerra Convergència Democràtica de Catalunya (CDC).

Daniel Díaz i Esculies